

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Julius' 5 - dik napján, 1816 - dik esztendőben.

Frantzia Ország.

A' Királyi testörző sereg zászló szentelő innepet tartott Junius' 19-dik és 20 - dik napjain az úgy nevezett Mársmezején, a' hol az udvar is jelen volt fényes pompával. A' Király, Generális-Obersteri formaruhába öltözve, *Angouleme* és *Berry* Hertzegökkel egy hintóban ülven, délfelé érkezett ki ezen mezőre. Előbb nagy mustra volt, melynek végződése után a' Király thronusba ülven, a' Hadiminister Hertzeg *Feltre* (Clarke) a' Regementek' zászlóit egygyenként ő Felségének oda adogálta, a' Királyi Hertzegnék pedig azokra pántlikákat kötöztek, 's e'képpen visszaadta azokat a' Király az Oberstereknek. Az Udvari Fő Pap áldást adott reájok, 's azzal az ágyuk' durrogása a' fényes pompát bérekesztette. Ezen katona pompának Marschal *Macdonald* volt a' Kommandírozója.

A' Páris *Szent Antal* nevű külső városának példájára, a' melly egy időtől fogva a' Király' nevét viseli, a' *Szent Mark'* utzája is kikérte, hogy ezentúl *Artézia* utzájának neveztessek az *Artéziai* Gróf (Monsieur) nevérol. Annak a' piatznak előljárói pedig, a' mely eddig *Jakobínusok'* piatzának neveztetett, azt kéri, hogy ennekutánna vagy *Berry*, vagy *Karolina'* piatzának nevezhessék ezt a' piatzot.

Nem régen a' Párisi Alsó - itélőszék' Elölülője *Netzné* nevű öszvegyaszszony-
nak drága-köves boltjába bémenvén 's ott vizsgálódni kezdvén, a' vellelő Politziai

tiszt által laistromba vétette az ott talált portékákat, a' mellyek között 8 olyan Betsület-Légiói czimerek is találtattak, mellyek a' *Napoleon'* képével egygyütt voltak a' közönséges nézésre kitétetve. A' *Napoleon'* idejebéli Hollándiai, úgy nevezett *Egygyesülés'* rendczímerét is sokat találtak - meg ezen alkalmatossággal ugyan ezen bóltban, valamint szintén három színű pantlikát is feles számmal. A' nevezett kalmárnét *Politzia'* eleibe czitálták ezekért a' tiltott portékákért, a' portékákat pedig elvették tőle. Az ítélet még nem mondatott volt ki reá.

Rambuilletben az Admirális *Bruix'* fiát és egy rokonát 500 Frank birságfizetésre 's hat hónapokig tartó fogságra ítélte az ott lévő itélőszék, lázzasztó kiáltásért.

A' Párisi újságlevelek, egygyiket is ki nem vévén, ilyen megjegyzést hirdettek ki Junius' 20-dikán szórolszóra: —“

„Megjegyzésre méltó dolog, hogy, a' Frantzia ország és Anglia között való közösülésnek ily könnyű volta mellett is, és ámbár az Angliai Politikusok mind a' két nemzetnek törvényeit tanulják is, az ő minden napi leveleik mindazonáltal ily kevéssé esmérük a' közönséges administratziót. Az Anglus levelek azt vetik a' Frantzia levelek' szemire, hogy ezek az Anglus törvényekre 's az Anglus Országlószéknek jusaira nézve igen sok hibát ejtenek. Frantzia ország éppen ezt vetheti az Anglus újságlevelek' szemire. A' *Londoni Times* név alatt járó újság, a' Frantzia Király által Május' 29-

dikén kiadatott rendelést kihirdetvén (a' melly által az egy Papi különös Tanács alatt lévő Ekklesiái igazgatás ettől elvétetvén a' Belső Minister' keze' alá ismét vissza adatott), azt mondja, hogy ez éppen olyan, mintha az Angliai Régens Princz a' Kanterburyi Ersektől a' maga Ekklesiái hatalmát elvenné, és azt Lord Sidmouthnak (az Angliai belső dolgokra ügyelő Ministernek) adná. Ennek a' Timesben kijött cikkelynek írója nem tudja azt, hogy a' Frantzia Király, abból, a' mi a' vallásnak vagy ekklesiái fenytéknek a' lelkieket illető minémüségét teszi, legkissebbet is által nem adott a' maga belső dolgokra ügyelő Ministerének, még csak az Ersekségre, Püspökségre, Generális Vikáriusságra, Plébánusságra, és Káplányságra való kándidálást sem, 's még csak a' Semináriumoknak Stipendiumaikat sem. Ezek a' tárgyak mind egy Fő Papra vagynak bizattatva. A' Belső Minister annak a' fundusnak felosztására ügyel, melyet most a' dézmák (decimák) helyett vesznek Frantzia országban a' Papok, 's kormányozza mind azokat a' dolgokat, a' melyek az ekklesiáknak világi és polgári állapotjokat illetik. Ezek a' dolgok örökké a' Királyi Ministériumtól függöttek. A' Nem Catholicus Cultus' világi, polgári, és politizai állapotja is a' Minister' keze' alá tartozik, kinek kötelessége arra vigyázni, hogy az Országlószék által, a' Nem-Catholicusoknak ígértetett oltalomnak fogantja legyen. Nem lehet összehasonlítani azt az országot, melyben a' Catholica Religio a' Státusnak Religioja, a' Kanterburyi Ersek' Ekklesiái hatalmával. Ennek az Erseknek némely elsőégi jusaival a' Catholicus országokban a' Pápa, más egyéb jusaival az Ersekek és Püspökök bírnak: 's ezek ezekkel Frantzia országban is éppen úgy bírnak, vagy talám még nagyobb mértékszerént, mint a' revolútzio előtt bírtak. Soha nem bírt Fr. országban most valamely Pap, az Országbéli egész Cleruson való ekklesiái hatalommal, abban a' tekintetben, a' mi

a' Religiót, sőt csak abban a' tekintetben sem, a' mi az ekklesiái fenytéket illeti. Soha sem bízták a' Frantzia Királyok egy Fő Papra is, az ekklesiái dolgoknak világi, polgári, és perlekedésbeli állapotjára való felvigyázást. Ezt tselekedni annyi lenne, mint a' két Hatalmakról volt és most is meglévő képzeleteket egészszen össze zavarni; 's a' két különböző jusoknak ez az egymástól való, ily bámulásraméltó elválasztatása, valósággal drágábban is vásároltatott-meg, hogy sem azt a' hasznot, melly abból származik, játékra ki kellene tenni. Más részről pedig sokkal jobban is megfundáltatva vagynak a' Gallicana Ekklesia' elsőégi jusiai, mint sem hogy a' Frantzia Király, a' ki ezen jusoknak az oltalmazója, 's a' ki egyszermind soha meg nem szűnt az *Anyaszentegyház' Első szülött fiának* titulusát megérdemelni, valaha megengedhetné azt, hogy ezen jusok megsértetessenek."

B e l g i u m.

Midőn Junius' 18-dikán ezen ország' minden részeinek lakosai a' *Watterloói győzedelem'* emlékezetének örvendetes meginneplésében foglalatoskodtak volna, a' *Sárga Pulya* nevű újságlevél ellenben legmélységesebb kesergést nyilatkoztatott-ki ugyan ekkor. Az újsága' boritékját, a' melly addig sárga volt, ekkor feketére változtatta, 's e'képpen *Sárga Pulyából Fekete Pulyává* lett.

A' Belgiumban tartózkodó Frantziák közzül ismét többek megintettek, hogy keressenek más menedékhelyet magoknak. Számos ilyen bujdoklók érkeztek vala Helvétziából is ide, a' kik onnét eltávozni kén-telenítették. Így hányódnak ezek most egy helyről másra továbbtovább, mint addig, míg valahol megszenvedik őket.

Nagy Britannia.

Azt beszéllik *Londonban*, hogy a' *Walesi Hertzegné Tunisból* nem ment Alexandriába 's már most nem is fogja oda venni útját, hanem *Maltából*, a' hova Tunisból ment, egyenesen haza fog útozni Angliába.

Némely *Londoni* újságlevelek szerint, a' Kurirnak az az előre tett ígérete, hogy ő nem soká igen fontos leveleket fogna világ' eleibe botosítani, nagyon felérzékenyítette a' Londoni közönséget. Azt erősítik az ellenkező írók, hogy ez a' Ministerialis Kurir csak azért tett ezen leveleknek kihirdetéseket felől ilyen előre való jelentést, hogy annak a' személynek vagy azoknak a' személyeknek, a' kit vagy a' kiket ezek a' levelek érdekelhetnek, legyen elegendő idejük arra, hogy keressenek módot a' nevezett újságlevél' mérgeskedésének megengesztelésére, 's vibessék véghez, hogy ne hirdesse ki az említett leveleket.

Marquis *Buchingham* és *Hardy* Jun. 15-dikén estve a' theatromon özszeveszván, más nap duelláltak pisztolyal, de igen szerentsésen, minthogy az első lövésre egyik sem találván a' másikat, az ő sekundánsaik nem engedték, hogy másod versbéli lövésre mennyen a' dolog, hanem özsze békéltették őket.

Princz *Koburgrol* azt írják, hogy azért nem válolta fel az Angliai Pairséget, hogy telyességgel nem akarja magát az ország'belső dolgaiba elegyíteni. A' Hertzegné néhány napokig betegeskedett, de már egészen meggyógyult.

A' Parlamentumban lefolyt és megerősítettett mostanság, leghevesebb disputálások után az idegeneket illető törvényjavallás. Némelyek az ellenkező részen lévő tagok között még az utolsó ülésben is nagyon iparkodtak, hogy gátat tehessenek néki, de nem érhatték el céljokat. *Milton* így szólott: — „Ezen törvénynek ereje szerint Angliából egy Britannusnak feleségét is ki lehet kergetni, ha idegen országi születésű — a' melyre azt felelvén Lord *Castlereagh*, hogy az Országlószer nagy kimélléssel használja ezt a' törvényt, 's külömben is felelet alá van érte vetetve — így kiáltott fel Lord *Folstone*: — „Mitsoda felelet ez? üres szó; üres tsengetyűhang! Úgy tudják a' Ministerek titkos útakon mind ezeket a'

dolgokat kormányozni, hogy senki feleletre nem fogja őket szorítani. Tsupa elhibázásból is ki fognak ők némely embereket küldeni ezen országból. Ezen törvény szerint minden féle papirosak elvétettethetnek a' kiküldettektől; minden leveleket elvenni, megvizsgálni, minden titkot kinyomozni lehet, és mind ezek legnagyobb kimélléssel, jósággal, és emberiséggel fognak véghez menni! Ez a' szabadság' országa, ez az üldöztette' menedékhelye, nem soká egy olyan kerítéshez fog hasonlítani, a' hova marhanyájakat hajtának-bé, hogy ott szabadon nyirhessék és nyúzhassák őket. — „Azon idegenek, e'képpen szállott *Romilly*, a' kik eddig hazánkat sokféle tekintetben gazdagították, ennekutánna a' velünk vetélkedő Amérikat fogják gazdagítani. — *Littleton* egy *Befort* nevű embert hozott például ezen törvény ellen elő, a' ki idegenlétire három fiát áldozta fel a' *Bonaparte* ellen való hadakozásban, 's a' kinek leánya Angliában lévén férjnél ő ennél kívánta volna életének hatralévő részét eltölteni, még is minden elégséges igaz ok nélkül kiigazított Angliából.“

A' *Star* nevű újságban ilyen tikkely találtatik az Angliából való kivándorlásnak meg nem szűnő nevedéséről: — „Ezerenként kéri kapitálistáink, mesterembereink, és fábrikásaink a' passust az idegen országra való útozásra, kik a' taksafizetésekkért való bosszankodásból, minden vagyonaikkal, talentomaikkal, és makhináikkal egyetemben úgy eltávoznak hazájokból, hogy oda többé vissza sem jönnek. Hajóépítő műhelyeinkben, a' hol eddig 1500 emberek dolgoztak, most alig látunk 500ázat; idegen országokon kéntelenített mesterembereink 's hajós legényeink kenyeret keresni magoknak. Eddig csak *Skotziából* és *Irlandiából* hallottuk kivándorolni a' lakosokat; már most Angliára is által harapódzott 's erőre kapott ez a' veszedelem. Nem régen történt, hogy vámosaink egy *Iris* nevű Amerikai nagy kereskedő

hajót, titkon, valamely más szín alatt, meg vizsgálván, 231 olyan személyeket számláltak-meg rajta, a' kik Amérikába mennek, mint bujdosók."

A' Ministerialis Kurirban ilyen tzik-kely jött-ki Junius' 18-ik napján: — „Ha igaz a', hogy a' *Lübecki* Tanács az ottlakó Sidóknak megparantsolta, hogy onnét elta- karodjanak, úgy mi erre egyebet nem mond- hatunk, hanem, hogy *Lübeck* megérdemli, hogy a' neve a' szabad és független váro- soknak neveik között kitoróltassék, 's azon- jusoktól, mellyekkel ezek bírnak, megfosz- tattassék. Egy az, hogy a' Német országi Szövetség' Aktájának 16-dik tzikkelyével ez a' rendelés egészen ellenkezik, a' hol nyil- vánságosan kifejeztetve van, hogy a' Né- met Szövetségi Státusokban a' Sidó vallást tartó lakosok, tovább való határozásokig, minden nékiek eddig engedtetett jusoknak bírában meghagyattassanak: más az, hogy ezen rendelés által az emberiségnek és bé- fogadásbéli barátságának principiumai leg- felingerlőbb módon megrontatnak. Nem mondatik a' rendelésben, hogy a' Sidóknak elkergettetésére valamelly büntételadott vol- na okot és alkalmatosságot: de még ezen esetben sem lehetett volna ennek az el- üzettetésnek, közönségesen egy egész (Si- dó) gyülekezetre, idős és beteg embere- re, aszszonyokra, és gyermekekre, kiter- jesztetni. Mi eleitől fogva, úgy itéltünk, hogy az a' mód, a' mellyel sok országok- ban és sok nemzeteknél bánnak a' Sidók- kal, gyalázatjokra szolgál ezen országoknak és nemzeteknek. Az a' szerentsétlen sors, hogy egy nemzetnek sohol hazája ne le- gyen, és a' világon minden felé elszéledve kelljen élni, már tsak magában is elég ke- serves. Hanem e' mellett úgy bánni véle, mint megítéltetettei és számkivetettel, bün- tételnélkül mint bűnöst megbüntetni, az ő asupa nevét úgy tartani, mint a' melly nem egyebet, hanem tsak egy rossz, gaz, tsalárd, és alávaló embert tenne, 's őtet bizo- nyos tekintetben a' nép' tsúfjává tenni, már

ez olyan szenvedéseknek a' neme, mely- nek a' világ' kezdetétől fogva semmi egyéb nemzet tárgyává nem lett. Ez a' Sidóknak már reáemlékezhetetlen időtől fogva a' sor- sa. Ha ők keménységet és fősvénységet mutatnák a' kereskedésben, nem a' vélek- való bánás' módjának lehet-é tulajdonítani? Ugy bánni az emberekkel, mint a' kik nem alkalmatosok arra, hogy jót tegyenek, an- nyi, mint őket bűnössé tenni. Ha azt erős- sítí róllok a' világ, hogy az isten' kárhoz- tatta őket erre a' világon való szüntelen tar- tó bujdoklásra: mi erre azt feleljük, hogy nekünk legalább soha sohol nem parantsol- ta az isten, hogy üldözzük őket. Ha ke- resztényekké akarjuk őket tenni, az üldö- zés-é ennek a' legjobb útja? A' Kereszté- nyek az üldözés által nyerhetik-é meg leg- jobb módon az ő szíveiket a' keresztény vallás eránt? Mi reménljük, hogy ennek- utánna jobb és szelidebb utakat módokat veszen-fel reájok nézve a' világ; és hogy, ha azt akarjuk, hogy az a' század, mely- ben élünk, ne tsak névvel, hanem való- sággal is megvilágosodott legyen, egyebek között a' 'Sidók eránt is igasságosabbaknak kell lennünk."

Szent Helena' szigetére megérkezett az új Kormányozó Sir Hudson Lowe, melyről ilyen levelet adott-ki ugyantsak ez a' Londoni Kurir: —

„*Szent Helenáról*, April. 21-dik nap- ján, 1816-ban. Sir Hudson Lowe, hosz- szas útozás után néhány napok előtt meg- érkezett ide a' *Phaeton* nevű Fregáttal, 's által vette a' Kormányozás' gyepelőjét. Meg- érkezése után következett napon reggeli 6 órakor, Admirális Sir Cockburne György, és a' maga Generálstábja által kísértetvén, *Long- woodba* vette útját: hanem valamelly for- malitásbéli hiba miatt, a' melly magát ezen látogatásra nézve elő adta (a' milyen lehe- tett példának okáért egyebek között, hogy *Napoleonnál* nem tettek előre kérdést az- eránt, hogy mely órában akarja ezen láto- gatást elfogadni, 's talám az is, hogy éppen

a' reggeli 6 óra igen alkalmatlanúl volt kiválasztatva) nem akarta *Napoleon* sem a' Kormányozót sem az Admirálist, a' kihez egyéberánt is nem nagy hajlandósággal viseltetik, elfogadni. A' következett napon azonközben, minekutánna az egymásmegnemértésnek minden okai, akár mik lehettek is, elhárítottak volna, bévezetett hozzá *Sir Hudson Lowe*: hanem *Sir Cockburnet*, már ez akár feltett czélzással, akár pedig a' béjelentő inasnak valami értetlensége miatt történt, melyről én, ámbar magam az elsőt gyanitom is, de meghatározva semmit nem irhatok, ekkor sem akarta látni *Napoleon*, kinek *Sir Hudsonnal* való beszélgetése néhány minutáig tartván, 's ez ő tőlle kijövé, azután *Sir Reid Tamás* 's a' több Stabális tiszték is bévezetettek, 's *Napoleon* által nagy betsülettel fogadtattak. Hirtelik, hogy a' *Napoleon* kísérői közzül azoknak, a' kik Európába visszatérni kívánnak, szabadság engedtetett, hogy *Káphoz* (a' Jó reménség' fokához) evezhesenek; a' hol a' Kormányozó *Sir Sommerset* gondoskodni fog arról, hogy útjokat *Európa* felé tovább folytathassák. Azok ellenben, de ez is csak a' feljebb való hírhez tartozik, a' kik a' magok régi urokkal ezen szigeten tovább is megmaradni kívánnak 's őtet a' szerentsétlenségben elhagyni nem akarják, kéntelenítettnek irást adni a' felől, hogy valameddig *Napoleon* ezen szigeten fogságban tartatik, addig ők is itt maradnak, 's magokat azon határokközé való szorittatáshoz fogják szabni, a' mellyel között *Napoleon* fog tartatni. Ugy hallom, hogy minnyájok olyan nyilatkozatást tettek magokfelől, hogy valameddig *Napoleon* él, ők addig tőlle el nem távoznak, és őtet a' maga szerentsétlenségében el nem fogják hagyni. —

„Beszéllek továbbá, hogy *Napoleon*nak megengedetett volna, hogy ha tettik, a' *Longwoodi* lakás helyett, az úgy nevezett *Plantations-Housé*ben (a' Kormányozó' házában) vehesse lakását, és hogy,

mihelyest a' 66-dik egész *Regement* oda őrizetre megérkezik, illendő kíséret alatt az egész szigeten minden felé egész addig lovagolhasson, a' meddig csak a' batteriák elszolgálnak. Valósággal igen nevetséges olvasni azt az egymással ellenkező sok mesebeszédet, mellyel az újságok *Napoleon*ról szüntelen tele vagynak; oly goromba hazugságok is találatnak gyakran közöttök, hogy kéntelen az ember azt gondolni rollok, hogy nem is *Szent Helena* szigetén, hanem valahol másutt irattatnak. Ilyen példánakokáért a' többek között, hogy *Napoleon* azoknak a' két leánykáknak (kiknek tsintalan és jádзи magokviselete, kiváltképpen pedig az ifiabbiké, őtet valósággal gyönyörködtetik és néki sok időtöltést okoznak) a' maga táborozásairól gyakorta egész fetsegéssel és gyávasággal beszélzene. Tsupa valóság az, hogy ő ezeket a' maga táborozásabeli tárgyakat soha elő nem hozza, és azokról soha semmit nem beszél, ha csak valaki egyenesen nem tudakozódik azokról tőlle. Én olyan emberektől hallottam, a' kik gyakran voltak velle egygyütt, 's egész órákig beszélhettek velle, hogy ő ezen tárgyakat beszédjével maga sohasem illeti. Az is a' *Münkhause*n' mesélése' módja'szerént való beszédek közzé tartozik, hogy *Napoleon* már reggelenként pintenként inná a' bort 's a' legerőssebb *Ángl*ussert. Senki nem mértéketesebb a' borivásban, mint ő. Nékem hitteles emberek erőssítették, hogy napjában nem iszik-meg többet két vagy legfeljebb három meszely leggyengébb bornál. Sert pedig soha se' iszik. A' hasonló igazságok közzé tartozik továbbá az is, a' mit az *apetitusa'* nagyságáról irtak.“

Admirális *Malkolmot* is minden órán várták *Szent Helena* szigetére, a' ki Admirális *Sir Cockburne* helyébe oda rendeltett.

Azok a' *Savary* és *Lallemand* nevű Generálisok, kiket *Anglia* mellett *Bonaparte*-

tol elválasztván, *Malta* szigetére vittek volt 's egy darabig ott fogva tartottak, a' Máltai tudósítások szerént most *Smyrnában* Török oltalom alatt vagynak.

Havannah nevű Fregát Aprilis' 23-dikán evezett-el a' *Sz. Helenai* kikötőhelyből 's a' múlt hónap' 15-dikén érkezett-meg a' *Portsmouthi* kikötőhelybe. Ezen a' hajón jött onnét Angliába viszsza az ezelőtt ott volt *Mark Wils* nevű Kormányozó, és egy nagy tsemó irást hozott *Bonapartétól* a' Régens Princzhez, mellyek, mint mondják, az ő személye' oriztetését illető panaszokdásokat foglalják magokban. A' *Havannával* egygyütt útozott *Európa* felé *Ferret* nevű, 12 ágyus *Korvette* is, a' Kapitány *Stirling* vezérlése alatt: de ennek más felé lévén czélzása, az útban elváltak egymástól: hanem a' *Havannah* hajós emberei beszél-lik, hogy a' nevezett *Korvette*, éppen mikor az *Egyenlítő* alatt által jött volna, egy hajót talált elől, a' melly *Spanyol* zászlóval evezett és Szeretsen rabokkal volt terhelve. A' *Ferret* közelíteni akart ezen hajó felé 's megakarta tudakozni, hogy: mi féle czélzással és hova evez? mellyet a' Spanyolok eszekbe vévén, tüzet adtak reá, 's megöltek rajta két embert, melynek heves tsatázás lett a' következése. Négy órát tartott a' verekedés, melly után a' Spanyolok, mikor már az ő hajójokra az Anglusok éppen felmászni iparkodtak volna, vitorláikat lebotsátották 's megadták magokat. Az Anglusok, 5 embert vesztettek, a' kik megöltettek vagy megsebesedtek. A' *Ferret* *Siera Leonához* vezette a' prédába nyert Spanyol hajót.

Londonban olyan hír terjedvén-el, hogy Jun. 18-dikán *Wimble den* mellett a' *Watterloó* i győzedelemnek emlékezetére nézve nagy katona mustra fogna tartatni, valami 20 ezerig való emberek sokasága gyült vala ki oda. Hanem, minekutánna 11 óráig ott várakozván látta volna a' nép, hogy semmi mustra nem leszen, megmér-gelődött 's a' mező ellen kezdett dühösköd-

ni; tserét, bokrot, gazt, gajt, egy szóval mindent meggyújtott, a' mit a' mezőn talált, úgy hogy *Londonból* kellett oda kimenni egy fegyveres tsoportnak a' tsendesség' helyreállítására.

A m e r i k a.

Felső Kanadában olyan rendelést hirdettetett-ki azittlévő Anglus Kormányozék, hogy az odavaló születésű lakosok ennek utánna, mikor az ellenség által megtámadtatnak, legkissebb különbség nélkül minnyájan azonnal fegyvert fogni tartoznak, az idegenek ellenben teyességgel nem kényszerítettethetnek, sőt még tsak meg sem hivatathatnak, arra, hogy fegyvert fogjanak.

Washingtonba ismét olyan tudósítások érkeztek *Sz. Domingó* szigetéről, hogy *Christoph* Király újabb kegyetlenségeket követett-el néhány Szabad Amerikai alattvalók ellen. Három Amerikai kereskedő hajókat vétetett-el ismét a' maga kikötőhelyeiben, 's az egygyiknek Kapitányát agyon lövette, oly fogás alatt, hogy titkos kereskedésen találtatott volna.

Az *Antigua* szigetéről érkezett levelek szerént ezen szigeten nem kis félelem kezdett támadni, azért, hogy valami levelezésnek akadtak nyomába, mellyet a' *Barbadósi* Szeretsen rabszolgák az *Antiguai* rabszolgákkal folytattak. Hanem a' dolognak ki nyilatkozása után azonnal minden előrevaló vigyázásbéli készülétek megtétettek, és Május' 19-dikén, mikor *Antiguáról* a' legújabb tudósítások útnak indultak, még legkissebb lárma sem esett volt.

A' támadásra mutató előjelek már *Guadaloupe* szigetén is kezdettek vala szemléltetni, 's itt is nyomába akadtak azon levelezésnek, mellyet a' szomszéd szigeteken lakó fekete atyafiak a' *Guadaloupebéliekkel* folytattak.

Hasonló módon irnak *Jamaikából* is. Itt is nagy félelmet okozott a' Szeretsentámadásoknak 's mozgásoknak híre valamint a' tzukorplántás 's egyéb fejer gazdák 's

minden tulajdonosok, úgy szintén a' tisztviselői karok között is: hanem a' vigyázást és előrevaló készületeket itt is ahozképpest megkettőztették. Egy fegyveres sereg, melynek el kellett volna jöni *Jamaikából*, ellenkező parantsolatot kapott, hogy maradjon ott; egy más fegyveres seregnek pedig, a' melly már elevezett vala onnét, utánna indúlt egy sebessen evező hajó, hogy térjen vissza oda.

A f r i k a.

Az itt lakó tolvaj Fejedelmeket illető lármás hírek még folynak. A' Sárdinai tudósítások szerint a' Tunisi Fejedeleme az egygyik tulajdon fia volt az, a' ki ott a' minapi lármát gerjesztette. Ő volt azon nyúghatatlanok' vezérlője is, kik a' Bonai partok mellett a' Kalárisalászkokra reájok ütöttek 's oly sok ártatlanokat véletlenül megleptek, meggyilkoltak, 's kiprédáltak. Hogy a' Tunisi Fejedelmet magát is tulajdon fiai közzül egygyik ölte volna meg, hogy helyébe ülhessen, írják: de ezt még némelyek kétségbe hozzák. — A' vélekedés az, hogy az Áfrikai ragadozóhoz szokott népek azért dulkanak mostily nagyon, hogy az ő Fejedelmeik az Európaiakkal békességre léptek 's a' rabszolgákat elbótsátották.

Olasz Ország.

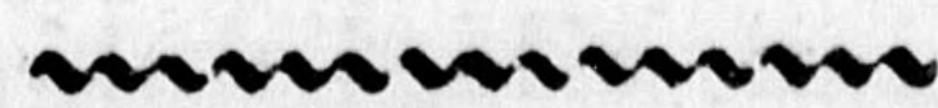
Az Áfrikai ragadozók Olasz országnak külömbkülömb partjait újabban megtámadták. A' Romai part mellett Ostiánál a' Szentháromság nevű hajót, éppen azon batteria alatt támadták meg és rablották-el, a' mellynek ágyui alatt oltalmat keresett vala magának. Az Ostiai ágyuk' tüzelésére semmit nem ügyeltek a' tolvaj-

jok: sőt a' Szentháromsággal dolgokat végezvén, onnét azonnal ismét egy Sárdinai hajónak kergetéséhez fogtak. A' Bonai történet itt is minden felé nagy félelmet okozott, annyival is inkább, mivelhogy attól lehet tartani, hogy azután azok a' szerentsétlenek is kezekre kerültek a' gonoszoknak, kik akkor a' tengerre kimenekedhettek.

A' Nápolyi tudósítások szerint, nagy és közönséges örömet okozott ott annak a' hírnek megérkezése, hogy a' Király' 2-dik fia Leopold Princz, az Austriai Fels. Cs. házból Klementina ő Cs. Hertzegasszonyságát, feleségül fogja venni, minthogy ezen házasság által újabban összesatoltatnak az ezen két uralkodó Fels. házak között régóta fennálló néhány rendbéli összesatya-fiságosodásnak betses kötelei. — (Mitsoda összesatya-fiságosodásoknak kötelei állottak-fenn már jó időtől fogva ezen Udvarok között, tudva van tisztelt Olvasóink előtt).

B é t s.

A' ma kezünkhöz érkezett újságok szerint, nem igaz, a' mit feljebb az Angliai Régens Hertzeg' feleségéről a' Wálesi Hertzegnéről irtunk: minthogy Jun. 7-dikén Konstantzinápolyba érkezett. A' Nagy Britanniai Követ' palotájába szállott-bé. Mi légyen útozásának valóságos célja, és hogy meddig fog tartani: ezekről még semmi bizonyost nem írhatni.

Ahoz, a' mit a' Turnitzi nyerésekről már irtuuk, még oda lehet a' nagyobb pénznyerésekre nézve tenni, hogy a' legutóbbszor kijött nyertes szám volt 4946, és nyert, mint jutalmat, 1000 forintot.

- Julius' 2-dik napján Száz forint Huszaspénzért Váltótzédulában 246 3s8 forintot*
 — egy Császári aranyért 11 fl. 34 kr. — egy Hollandus Aranyért 11 fl. 38 krt.
Jul. 3-dik napján 100 forint huszas pénzért Váltótzédulában 255 1s2 forintot.
 — egy Császári aranyért 11 fl. 56 kr. — egy Hollandus aranyért 12 fl. 6 krt.
Jul. 4-dik napján 100 forint huszas pénzért Váltótzédulában 258 3s8 fl. — egy Hollandus aranyért 12 fl. 12 kr. — egy Császári aranyért 12 fl. 5 kr. adtak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok,

Magyar Ország.

T. N. Hont Vármegyéből, még a' múlt hónap elein útasították hozzánk a' következő tudósítást, hanem a' Praenumerans levelek közzé tartozván, csak most került kezünkhöz: — “

„A' Nemes Honth-Vármegyében fekvő Egyházas-Mároth helység' Augustána Valláson lévő lakosai, Felsőleges uralkodó Fejedelmünk eránt való hűséges alattvalói indulatjoknak megmutatására, a' boldogult Fels. Császárné emlékezetére e'képpen tartották az idvezültnek halotti megtiszteltetését: Minekutánna az azt megelőzőt három napokon a' harangok megvonattak volna, Junius' 2-dikán az oltár és a' prédikáló szék, a' mennyire az, ezen Ekklesiától kitelhetett, fekete posztóval bévonatván, elsőbben is az orgona' gyászos hangodozásai mellett ez alkalmatossághoz való énekek elénekeltettek, azután pedig az Ekklesiának Érdemes Lelki Pásztorá, Tiszt. Tablicz Bohuslaus úr, az Evangyéliumból a' Sz. Lélek ről, úgy mint a' halál' szorongatásaiban legjobb vigasztalóról, vévén ki a' beszédje' fündamentomát, abban megmutatta, hogy a' Sz. Lélek vigasztal bennünket részint az által, hogy a' maga szent sugalásai által minden világi dolgoknak múlandóságát, testünk épségének bizonytalanságát, jelenvaló életünk rövid voltát, sorsunk' viszontagságait 's a' t. szemünk eleibe teszi, 's bennünket az által a' világi dolgoknak elhagyására előre elkészít 's hajlandókká teszen, részint az által is, hogy boldogabb életnek reménységével táplál, 's az által a' halál' elszenvedésére elkészít bennünket. — Lehetetlen, úgymond a' tudósító, kimondani, csak érzeni lehet azt, hogy melly nagyon sziveikre hatottak ezen beszéd szavai a' jelen volt mind főbb, mind

alsóbb rangú számos halgatóknak, kik nem csak a' megnevezett Ekklesiából, hanem a' körül belől lévő helységekről is nagy számmal öszszegyülekeztek vala. —

Jelentés a' Magyar, olvasni szerető Közönséghez.

Egy könyvetske került ki sajtónk alól illy titulus alatt: *A' Délusi Filoklesnek a' Boldogságról való beszélgetése. Egy kis Darab a' Barthelemy Anacharsisából, fordítatva Német Nyelvből*, mellyet az igen Tisztelt közönségnek egész bizodalommal ajánlunk. Az a' nagy munka, mellyből ez fordított, esméretes minden Olvasottak előtt, 's betses vólta tudva van; ez a' kis darab pedig méltó jussal ajánltathatik a' többek között az olvasni szerető Ifjúságnak, úgy mint a' mellyben az erkölcsi jóság, 's tisztaság — világi életünkben eleinkbe szabott kötelességeinknek szoros gyakorlására serkentő intések, — a' Vallás mulhatatlanúl szükséges voltáról való szép okoskodások foglaltatnak-bé; mellyben a' világi lehető boldogságnak elérésére mintegy út mutatódik. Láthatja ebben az okos ifjúság a' bölts régiségnek szép gondolatjait, 's tudományát, 's az ebben találtató tanátsoakat a' maga hasznára fordíthatja. Mi nagyobb nyereség, mint ha az ifjú szív kötelességeivel megismerkedik; azoknak tellyesítésében boldogsága forrását feltalálja; és az ifjúság' eltévelyedései ellen a' hasznos olvasás által magát megoltalmazza? Méltó jussal reménylhetjük, hogy a' Tisztelt Magyar Közönségnek szolgálni kész igyekezetünk, ezen kis munkában számos kedvelőkre fog találni, mellynek igen tsekély ára, 45 xr

Pesten Jun. 15-dikén, 1816.

Füskúti Landerei' Örökösei.